

Něco velkého, a ať je to láska (XII): Plody rodící se z věrnosti

Vědět s jistotou, že jsme stále v Boží přítomnosti, v nás živí naději. Z té pak jako prameny vyvěrají a stékají radost a pokoj, které činí plodnými naše životy a životy těch, kteří jsou nám nablízku.

06.07.2023

Kniha žalmů začíná chválou plodnosti těch, kteří jsou věrní Bohu a jeho zákonu a kteří se nenechají

strhnout zmatkem šířeným pachateli nepravosti: «Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří.» (Žl 1,1-3). Toto učení můžeme v Bibli najít opakovaně «Věrný muž má mnoho požehnání» (Př 28,20); «kdo seje spravedlnost, má mzdu trvalou» (Př 11,18). Všechna Boží díla jsou úrodná, stejně jako životy těch, kteří k povolání Bohem nejsou lhostejní. Pán to připomněl apoštolům při poslední večeři: «Já jsem vyvolil vás a ustanovil jsem vás, abyste šli a nesli ovoce a aby vaše ovoce zůstávalo» (Jan 15,16). Jedinou věc, kterou Pán žádá, abychom s ním zůstávali spojeni jako ratolesti na vinném kmeni, protože «Kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese hojné ovoce» (Jan 15,5).

V průběhu staletí se světcí mohli opakovaně těšit důkazy o Boží štědrosti. Například sv. Terezie

napsala: «Jeho Veličenstvo nemá jistě ve zvyku špatně platit za ubytování, jestliže ti, kteří ho přijímají, jsou pohostinní»¹. Těm, kteří jsou mu věrní, vřelými slovy slíbil, že je přivítá ve svém království: «Správně, služebníku dobrý a věrný, nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým; vejdi a raduj se u svého pána» (Mt 25,21). Avšak Bůh nečeká na to, až jeho děti přijdou do ráje, aby je odměnil, ale už v tomto životě je zahrnuje požehnáním a uvádí je do božské radosti, dá z nich vzejít plody svatosti a ctností a také dá, aby člověk vydal ze sebe to nejlepší na základě toho, čím byl Bohem obdarován. Přitom nám pomáhá příliš se neznepokojoval vlastní křehkostí a stále více důvěřovat v Jeho všemohoucnost. A také prostřednictvím svých synů Pán žehná i těm, kteří jsou jim nablízku. Bůh se z takových věcí těší: «Tím bude oslaven můj Otec, když ponese te hojné ovoce» (Jan 15,8).

Nyní si pojďme připomenout, jaké plody vydává naše věrnost, jak v životě našem tak v životě druhých. Kéž tyto plody, které jsou důsledkem naší věrnosti, a i mnoho dalších, jež jsou známé pouze Bohu, nás povzbudí k tomu, abychom nikdy neztráceli vděčnost vůči Bohu za jeho péči a blízkost! I takto se můžeme naučit stále více se radovat z této lásky.

Ráj v nás

Několik týdnů předtím než sv. Josemaría odešel do nebe, řekl skupině svých synů: «Pán chtěl v nás uložit nesmírně hodnotný poklad. [...] V nás přebývá Bůh, náš Pán v celé své velikosti. V našich srdcích se tedy nachází Ráj.»² Pán to slíbil apoštolům: «Kdo mě miluje, bude zachovávat mé slovo; můj Otec ho bude milovat a přijdeme k němu a učiníme si u něho příbytek» (Jan 14,23). To je nejdůležitější dar, který

nám Bůh nabízí: své přátelství a svou přítomnost v nás.

Každý den můžeme v modlitbě nazírat obnoveným pohledem skutečnost, že Bůh jev nás přítomný, a uchovávat tuto skutečnost v naší paměti. Pak plni úžasu a vděčnosti se budeme snažit opětovat jako dobří synové nezměrnou lásku, kterou má Bůh k nám. A tak Pán «nesestupuje z Nebe každý den, aby zůstal ve zlatém ciboriu, ale aby zde našel jiné Nebe, které je mu nekonečně dražší než to předchozí: Nebe v naší duši, která je stvořena k jeho obrazu a je živým chrámem nejdražší Trojice»!³ Pouze díky tomuto Božímu daru se můžeme cítit nekonečně bohatí a můžeme si také být jisti radostí, kterou působíme Bohu naší věrností.

Když přijdou fyzické či morální zkoušky a dostaví se únava, když na nás dopadnou těžkosti, přišel čas na to, abychom si připomněli ještě

jednou, že «jestliže Bůh bydlí v naší duši, všechno ostatní, ač se zdá být jakkoli důležité, je pouze náhodné a přechodné; ale zato my v Bohu jsme věční»⁴. Jistota že Bůh je se mnou, ve mně a že já jsem v Něm (srov. Jan 6,56), je zdrojem vnitřní jistoty a naděje, které nejsou lidsky vysvětlitelné. Tato jistota nás činí stále prostší – jako děti – a dává nám široký a důvěřivý pohled, klid a radost v nitru. Z hloubi duše tedy vycházejí radost a mír, jako ovoce přirozeně rodící se z věrnosti a ze sebedarování. Toto ovoce je tak důležité a má takovou evangelizační sílu, že sv. Josemaría o ně prosil Pána při mši svaté každý den, a to pro něho samého a také pro své dcery a své syny.⁵

V nás je ráj, který musíme šířit všude kolem nás: v našich domovech, na pracovišti, při odpočinku či setkáních s přáteli... «V současnosti často zažíváme nedostatek míru ve

vztazích, v práci, v rodinném životě..., je tedy stále více nutné, abychom my křesťané stále byli, jak řekl sv. Josemaría , „rozsévači pokoje a radosti“.»⁶ Ze zkušenosti víme, že tento mír a radost nejsou pouze lidské. Proto budeme usilovat o uchování Boží přítomnosti v našem srdci, aby On nás naplnil svými dary a my je mohli tak předávat lidem, kteří jsou nám nablízku. Účinek této jednoduché setby je zaručený, přestože její účinnost je nevyzpytatelná: «Pokoj ve světě možná záleží víc na našem osobním odhodlání být vždy laskaví, umět odpouštět a být méně zaměřeni na sebe, než na jakkoliv klíčových vyjednáváních mezi státy.»⁷

Pevné a milosrdné srdce

Když dovolíme, aby se v nás Boží přítomnost zakořenila a vydala plody – a v tom určitém způsobem spočívá věrnost -, postupně získáváme

«vnitřní vytrvalost», která nám časem umožní zůstat trpěliví a klidní v nesnázích, v nepředvídaných událostech a nepříjemných situacích, při vlastních i cizích omezeních.

Svatý Jan Maria Vianney říkával «naše nedostatky jsou zrnka písku vedle veliké hory Božího milosrdenství»⁸. Toto přesvědčení nám dovoluje stále více jednat tak, jak Bůh za všech okolností jedná s lidmi, tedy s vlídností a milosrdenstvím, bez toho aby nás rozladilo, když neodpovídají našemu očekávání či nám nejsou příjemné.

V podstatě zjišťujeme, že všechny události jsou nějakým způsobem «prostředky Boží vůle a musí být přijímány s úctou a láskou, s radostí a pokojem»⁹. Tímto způsobem se pro nás modlitba postupně stává jednodušší, jsme chápavější a snadněji odpouštíme po vzoru toho, jak jedná Pán. Také rychleji znovu

nabýváme pokoj v případě, že bychom ho předtím ztratili.

Občas se nám nízkosti některých bližních zdají odsouzeníhodné a v rozhořčení vůči těm, kteří úmyslně páchají zlo, můžeme mít pocit, že vůle zůstat pokorní a milosrdní se rovná bojácnosti. Vzpomeňme si však, že Ježíš kárá apoštoly, když mu radí, aby seslal na Samaritány, kteří ho nepřijali, trest z nebe (Lk 9,55). «Úmysl křesťana – úmysl dobrého Samaritána, Ježíšův úmysl – je „srdce které vidí“. Toto srdce vidí, kde je potřeba lásky a chová se podle toho.»¹⁰ Náš shovívavý a milosrdný přístup a to, že se nerozhněváme a nestěžujeme si v případě, že nastane protivenství, se tak stane balzámem, kterým Bůh léčí kající, obvazuje jejich rány (srov. Žl 147,3) a činí tak cestu obrácení více snesitelnou.

Účinnost, kterou si nedovedeme představit

Pečovat o svoji image a obeznámit s naším osobním profilem ostatní je dnes občas nutné k tomu, abychom působili a měli vliv v různých sociálních a pracovních oblastech. Nicméně pokud ztratíme z dohledu, že žijeme v Bohu a že On «je nám neustále nablízku»¹¹, může to být známkou posedlosti, která se projevuje větší či menší vůlí cítit se být přijati, uznáni, následováni či dokonce obdivováni. Vnímáme tedy neustále touhu ověřovat hodnotu a důležitost všeho, co děláme a říkáme.

Tato touha být uznáni a vnímat naši hodnotu se ve skutečnosti zakládá na hluboké pravdě. My máme opravdu velikou hodnotu, a to takovou, že Bůh chtěl dát svůj život za každého z nás. Přesto se velmi snadno stává, že začneme vyžadovat, i když jen velmi jemným náznakem, lásku a uznání, které můžeme pouze přijímat.

Možná, že právě proto nám chtěl Pán prostřednictvím svých blahoslavenství předat tato ponaučení: «Dejte si pozor, abyste nekonali dobré skutky okázale před lidmi, jinak nemáte odplatu u svého Otce v nebesích» (Mt 6,1). A ještě radikálněji: «ať neví tvoje levice, co dělá tvoje pravice» (Mt 6,3).

Nebezpečí, že budeme Lásku vyžadovat namísto toho, abychom ji pouze přijímali, bude stále menší, jestliže v nás zůstane přesvědčení, že Bůh na nás nahlíží se zcela jedinečnou láskou – protože láska se odráží v detailech. «Jestliže chceš mít diváky u všeho co děláš, už je máš: andělé, archandělé a dokonce samotného Boha veškerého stvoření.»¹² Takto člověk cítí ve své duši sebeúctu toho, kdo ví, že je neustále ve společnosti a nepotřebuje vnější důkazy toho, že jeho modlitby jsou vyslyšeny a jeho život je plodný. A to platí stále, ať už jsme známí

mnoha lidem nebo jsme většině lidí neznámí. Postačí nám vnímat Boží pohled na nás a Ježíšova slova řečená každému z nás: «a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí» (Mt 6,4).

V tomto smyslu se můžeme hodně naučit z Ježíšova života, který vedl v ústraní v Nazaretu. Tam strávil nejdelší část svého pozemského života. Pod pozorným pohledem svého nebeského Otce, Panny Marie a svatého Josefa, Boží Syn už v tichosti pracoval na vykoupení lidstva, a to s nekonečnou působivostí.

Málokdo si ho všímal, ale tam ve své prosté řemeslnické dílně v malém galilejském městě Bůh navždy změnil historii lidstva. A také my můžeme nabýt tu samou plodnost Ježíšova života, jestliže mu dovolíme, aby se skrze nás projevovala mohl milovat s tou samou prostotou.

Z každého svatostánku, ve kterém zůstává skrytý, a z hlubin našeho srdce Bůh stále proměňuje svět. To je důvod, proč naše oddanost Bohu, ve spojení s Ním a ostatními, nabývá ve společenství svatých takový účinek, který si neumíme ani představit, ani změřit. «Nevíš, zda jsi postoupil kupředu ani o kolik jsi postoupil... Alek čemu by ti to bylo vědět to? Důležité je, abys vytrval, aby tvé srdce plálo a abys spatřil více světla a širší obzory..., abys usiloval o uskutečnění našich záměrů a abys je předvídal – kdybys nevěděl, jaké jsou – a aby ses za všechny modlil.»¹³

Bůh se nemění

Svatý Pavel vybízí křesťany k věrnosti a také k tomu, aby se nebáli jít proti proudu a pracovali s pohledem upřeným na Pána: «Proto buďte pevní, moji milí bratři, nedejte se zviklat a vždy vynikejte v díle Páně. Víte přece, že Vaše námaha

není marná» (1 Kor 15,58). Svatý Josemaría opakoval slova apoštola jiným způsobem: «Jestliže jste věrní, můžete se považovat za vítěze. Ve vašem životě nepoznáte porážku. Neúspěch neexistuje, jednáme-li čestně a s úmyslem činit Boží vůli. S úspěchem či bez něho máme vyhráno, protože jsme veškerou práci vykonali z lásky.»¹⁴

Na jakékoliv cestě k povolání se může stát, že na konci našeho odevzdávání se nás přepadá malomyslnost. Tehdy nás může napadnout, že jsme do této chvíle nebyli tolik štědrí, nebo že naše věrnost nevydává mnoho plodů a že náš apoštolát není dost účinný. Proto je dobré si připomenout, co Bůh říká: «Nebudou se namáhat nadarmo» (Iz 65,23).

Svatý Josemaría to říkával takto: «Být svatým znamená být účinným, i když svatý plody své práce sám nevidí a

ani nesebírá.»¹⁵ Občas Bůh dovoluje, aby jeho věrní šli během své práce vstříc zkouškám a těžkostem, aby zkrášlil jejich duši a zjemnil jejich srdce. Když i přes naše nadšení plynoucí z toho, že děláme něco, co je Bohu milé, pocítíme sklíčenost nebo únavu, nepřestávejme pracovat se *smyslem pro tajemství*:

nezapomínejme, že naše účinnost «je často neviditelná, neuchopitelná, nemůže být spočítána. Jsme si vědomi toho, že náš život vydá plody, ale aniž bychom lpěli na vědomí jak, kde a nebo kdy. [...] Pokračujme kupředu, dejme do toho vše, ale dovolme, aby On učinil naši snahu plodnou tak, jak se Jemu zlíbí».¹⁶

Pán nás žádá, abychom se při práci odevzdávali s důvěrou v jeho sílu a nespolehali pouze na tu naši, abychom se sjednotili s jeho pohledem a nevnímali jen ten náš, který je omezený. «Když opravdu ztratíš sám sebe v Pánu, naučíš se být

spokojen se vším, co přijde, a neztrácet vyrovnanost, jestliže tvé úkoly - přestože jsi do nich vložil všechno své úsilí a použil všech vhodných prostředků – nedopadly podle tvých představ. Dopadly přece tak, jak chtěl Pán.»¹⁷ Vědomí, že Bůh může všechno a že vidí a dává hodnotu veškerému dobru, které konáme, jakkoli nepatrné a skryté se to dobro může zdát, nám pomůže «být si jisti a plní optimismu v těžkých chvílích, které se mohou objevit jak v dějinách světa, tak v našem osobním životním příběhu. Bůh je stále Ten, který je: všemohoucí, nejvyšší moudrý, milosrdný; a v každé chvíli umí ze zla získat dobro a umí proměnit prohry ve velká vítězství těm, kdo v Něho důvěřují»¹⁸.

V rukou Božích žijeme uprostřed světa jako jeho děti a stáváme se rozséváči pokoje a radosti pro všechny, kdo žijí kolem nás. To je

trpělivá, řemeslná práce, kterou Bůh koná v našem srdci. Necht' prozáří všechny naše myšlenky a povede všechny naše činy. To je to, co vykonala Pana Maria, naše Matka, která se radovala z velkých věcí, jež Pán konal v jejím životě. Kéž bychom i my uměli říkat spolu s ní každý den: *Fiat!*, «ať se mi stane podle tvého slova» (Lk 1,38).

1 Svatá Terezie od Ježíše, Cesta k dokonalosti, kap. 34.

2 Srov. S. Bernal, Mons. Josemaría Escrivá de Balaguer. Apuntes sobre la vida del fundador del Opus Dei, Rialp, Madrid 1980, str. 361.

3 Svatá Terezie z Lisieux, Autobiografické spisy, kap. 5.

4 Svatý Josemaría , Boží přátelé, č. 92.

5 Srov. J. Echevarría, Memoria del Beato Josemaría Escrivá, Madrid, Rialp 2000, str. 229.

6 F. Ocáriz, Kázání, 12. 5. 2017.

7 Tamtéž.

8 Citováno v G. Bagnard, «El Cura de Ars, apóstol de la misericordia», Anuario de Historia de la Iglesia 19 (2010) str. 246.

9 Instrukce květen 1935 — 14. 9. 1950, č. 48.

10 Benedikt XVI., Encyklika Deus Caritas est (25-XII-2005), č. 31.

11 Svatý Josemaría , Cesta, č. 267.

12 Svatý Jan Zlatoústý, Homilie na svatého Matouše, 19.2 (PG 57, 275).

13 Svatý Josemaría , Výheň, č. 605.

14 Svatý Josemaría , A solas con Dios, n. 314 (AGP, Biblioteca, P10).

15 Výheň, č. 920.

16 František, Apoštolská exhortace Evangelii gaudium (24-XI-2013), č. 279.

17 Svatý Josemaría , Brázda, č. 860.

18 Otec Javier, Pastýřský list, 4-XI-2015.

.....

pdf | dokument generován automaticky
z <https://opusdei.org/cs-cz/article/neco-velkeho-a-at-je-to-laska-xii-plody-rodici-se-z-vernosti/> (03.04.2025)